

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, տարեկան գինն է Գօլտոյ եւ գաւառաց համար 7 արծաթ մեծիս կաթիլիկ : գաւառացիս քաղաքացիս տարուրեան ծախքն մեր վրայ է : վեցամսեայ եւ եռամսեայ բաժնու հարկն ալ կը հաշուենք :

Լրագրոյս վերաբերեալ գիր կամ նամակ պէտք է ուղղել առ Տէր-Խմբագիր Ռիգո փողոտայի թ. 14 : Խմբագրութեան ուղղեալ գիր եւ ըտրուիր : Ծանուցման առիթ մէկ անգամի համար 3 դրուշ է. անկի առ գաւի համար սակարկութեան կըլլայ :

Վիեննայէն Գիւրոյ լրագրին զրկուած նամակ մը, հետեւեալ պարագաները կուտայ Շամպորի կոմսին կտակին վրայ :

Կտակն իր ամբողջութեամբ չպիտի հըրաժարուի, կըլի իշխուի նամակը, ալ իւրաքանչիւր բաժնի ունեցողի պիտի ծանուցուի իրեն վերաբերեալ ժառանգութիւնը : Կտակը գրուած է յունիս եւ թըւականով եւ ամբողջովին գրուած է Շամպորի կոմսին ձեռքը : Ամենին քաղաքական բան մը չկայ մէջը, բացարձակապէս լաւութիւն կը պահէ գահուն յաջորդութեան վրայ : Սպանիացիք իշխանք չեն գրուած կտակին մէջ :

Կտակն այսպէս կ'ուրի :
« Կը մեանիմ քրիստոնէայ հաւատքով եւ հաւսմանցի կաթիլիկ : Երբեք մէկու մը գէտ տանելութիւն չեմ գգար, կը ներեմ ամեն անոնց : Երբ ինձի գէշութիւնը ընդ, եւ կաղաչմաներ ինձ ամեն անոնց : Երբնց որ եւ է անիրաւութիւն մը կընամ ըրած ըլլալ :

« Կաղաչեմ ամենակարողն Աստուծոյ հոգւոյս փրկութեանը համար : »

Եւ այս կուգան իշխանին շարժուն եւ անշարժ գոյից հորընտութեան տրամադրութիւնները : Ահաւասիկ, ըստ Թիկարոյի, այդ արամադրութեանց պարունակութիւնը :

Շարժուն գոյից զրէթէ ութ միլիոն ֆրանկն է, այսինքն քան միլիոն ֆրանք որ զանազան արժեթուղթերէ կը բաղկանայ :

Անշարժ գոյիցն են Շամպորի գղեակը, Սէնթ-Հիւպերի երկիրը՝ Պանթի մէջ, Կալիֆի եւ Յոջուօֆի մէջ երկիր մը : Եւ այս Պրիւնէի փառքի գղեակը՝ ըստ թիւրի մէջ ուր մեծու Պերիի գղեակն է, Շամպորի կոմսուհին մինչեւ ցմահ տանց հասնելը պիտի ստանայ : Իր մահուանէ ետեւ, կոմսին հոգեւորապէս պիտի բաժնուիր երկու քեւորդաց, այսինքն Բարմայի գուքին եւ ուրա եղբայր Պարտի կոմսին :

Ժառանգութեան բաժանումները եօթըն են, եւ հետեւեալ կերպով :

Բարձրանայի մեծ գրքուհին Ալիս պիտի ստանայ հինգ հարիւր հազար ֆրանք : Տոն Քարլոսի կին : Մարգարիտ գրքուհին պիտի ստանայ նմանապէս հինգ հարիւր հազար ֆրանք : Լիւնի մէջ կրօնական հաստատութեան համար չորս հարիւր հազար

ֆրանք : Մի եւ նոյն գումարը կտակած է վատիկանի : Հարիւր հազար ֆր. Բարիդի աղքատաց համար : Քոան հազար ֆր. իւր մեծած քաղաքին համար : Նաեւ բաւական մեծ գումարներ կտակաց է իր սպասուսրաց եւ իր հոգւոյն պատարագ ըլլալու համար :

Գաղղիերէն թերթի մը մէջ հետեւեալ հետաքրքրական հասուածք կը կարդանք : « Հնօրեայ բժիշկ մը որ մօտեոս մեծու 107 տարեկան հասակին, եւ որ խոստացած էր ճանցունել իր երկայնակեցութեան գաղանիքը, կրօն թէ երկար ապրելու համար պէտք է որ անկողինը տեղադրուած ըլլայ Հիւսիսի եւ Հարաւի մէջտեղ, այսինքն երկրագունդին մագնիսական մեծ հաստատութեան ուղղութեամբ, որ երկարական հասուածք գիշերն աւելի զօրաւոր է Հիւսիսակողման ուղղութեան մէջ քան ցօրեկը :

Խիստ յաճախ փորձուած այս հասման նպատակաւ արդիւնքներն երբ նկատուութեան տանենք, յայտնի է որ գլխիկնիս գէպի հիւսիս կամ քիչ մը գէպի արեւելակողմ գործուցած պառկելով (եւ լեկտրական հասուածքն մէջտեղ) խիստ հանգիստ կը քնանանք :

Մարդու մարմնոյն վրայ երկարական հասուածքն աղքեցութիւնը երկար տանէ ի վեր հաստատուած է, եւ 1765ին, Կէթինկի մէջ տօգթօր ֆլորիկ ակադիցաւորը կը բուժէր հիւսիսի երեք գէպի հիւսիս գործունելով, եւ մագնիսի ցաւ մագնիսական զօրութիւնն ունեցող երկաթեայ ձողի մը հարաւային աւանցքով ակաւաներուն դաշխելով :

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

— Բէթթօլ կազի մթերանոցի խնդիրը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնախումբն աւելի օր էրբէմ պէյի նախագահութեամբ, իւր եւթերորդ նիստն ըրաւ Արաքին գործօց պաշտօնատան մէջ : Սոմի պէյ եւ Ընկ. ոսյն նստին հաւաքուած էին մէկ քանի հարկաւոր բացատրութիւններ տալու համար : Եւսալիկայ նիստը շաբթօր տեղի պիտի ունենայ :

— Գուրէշի Սիլլօկ անուն յոյն թերթը կը ծանուցանէ թէ՝ աւստրացի բաղաթիւ սպայներ եւ զօրք հասած են ոսյն

քաղաքն, ուրկից Պուլկարիա պիտի անցնին : Եւ թերթը կը յուշուի թէ՝ ըստման կաւաւորութիւնը կը պատրաստուի սոյն եղելութիւնը մեծ տէրու թեանց իմացնել :

— 183 չէրքէզ գաղթականներ, որ վերջերս մայրաքաղաքը հասած էին, Սիրիա զրկուեցան :

— Անցեալ օր Մօնթիթօրէն տանելով ըսած էինք թէ՝ արօց վարչութեան հաշիւները քննուելով, 18,000 Օմ. սակայ բաց մը գտնուած էր. վաղըթ կրօն թէ՝ 18,000 զրուշի բաց մը գտնուած է միայն, որ դրամական անձկութեան մէջ գտնուող մէկ քանի անձանց «հէվալէնե» ըսեն վրայ կանխավճարներ ընելու գործածուած է :

— Ճիտեմէն հասած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն որ, թէ Հիւսիսի բոլոր քաղաքներուն եւ թէ արեւմտեաններուն մէջ բարւոք աւաղջութիւն կը տիրէ : Միայն թէ անկից երկու տիւս աւաղ : Լայտի մէկ շագնաւով հասնող ուղեւորներէն մէկ քանի հագի մեքեր են Գամբանի գարանթինային մէջ : այս տարի ծովու ճամբով Ճիտեմ հասնող ուղեւորներ, ըսեն թիւն է 10,000, որն որ շատ նուազ է նախորդ տարիներու բաղդաւամբ :

— Սե ծովու Եւրոպական եղբերքին վրայ պայտէ մը վերագործող ճանապարհորդներ կը պատմեն թէ՝ շաբթօր գիշեր, Ֆէնէրի եւ Տէմիթի քէոյի մէջտեղ, Կիլիսի փաշայի այգիին մէջ, սակաւ լի օճիր մը տեղի ունեցեր է : վեց աւաղակներ սոյն այգիին մէջ գտնուող մէկ անակին մէջ մտեր են, ուր գաղթական ընտանիք մը կը բնակէր, հայր մը, մայր մը, առան եւ ութը տարեկան աղջիկ մը եւ ութ տարեկան մանչ մը : աւաղակներն ստակ պահանջեր են, բայց հայրը աւմերժեր է, ըսելով թէ չունի : ասոր վրայ աւաղակները հայրն սւ մայրը կապեր եւ անոնց գանակի անթիւ հարուածներ տուեր են : նորապիսի քաղաքի տղիկը սոյն սակաւի տեսարանին ականատես ըլլալով, մարդասպաններէն մէկուն վրայ նետուեր եւ ձեռքէն դաշոյնը խլեր է : բայց ինչ կորող էր ընել վեց շաբթօր ճանապարհորդները : այս թշուառականներէն երկուքը խեղճին վրայ նետուեր, զէնքը ձեռքէն աւեր, եւ զոյն դաշունելէ վերջ վայրենաբար ճակատը ճգղքեր եւ չթուկեղ կարեր են : նոյն միջոցին պղտիկ ար-

դան փոխիլ և վայնառանի տալ փորձեր է, բայց առաջակներն ետևէն վաղելով զայն բաներ տուն բերեր և խոհանոցին վաւարանին մէջ նետեր են. ապա չորս-գործները խուզարկութեան սկսեց և արդարեւ 78 մէճ/տիէ և 12 օսմ. սակի գըտեր են. չորս զահերն ալ դեռ կտային, սակայն վիճակներն խիստ ծանր է. տեղական իշխանութիւնը սոյն ահաւի օճիրն իմանալուն պէս, մարդասպաններուն ետևէն գինւորներ զրկեր է, բայց մինչև ապրիլ օր անոնց հետքը չէր գտնուած:

— Բաղաւադայի Օսմ. հիւպատոս Տանիշ Լֆ. Արաքսին գործող նախարարութեան կողմէն հրաւիրուած ըլլալով իւր պաշտօնատեղին ուղևորուել, մէկ քանի աւարտութիւններ ըրեր է, որով մէկ քանի օր ևս արձակուրդ կը խնդրէ:

— Մէկ քանի անգամներ գրած եմք արդէն որ, Վարնայի ուսուցանողները երթանքութեան օրերուն փոփոխման համար մայրաքաղաքիս գլխաւոր վտանգահանաց կողմէն բողոքներ եղած են և թէ մօտեցաւ այս մասին գահացուցիչ կարգադրութիւն մը պիտի ըլլայ:

Թրէն-Էրէրի ընկերութեան ընդհ. վերադասուի Պ. Ուէյլ, որ սոյն խոստանալուն ըրած էր, յաւաքիկայ շարքի օր Վարնայի ուսուցանողական մայրաքաղաք կը հասնի, անշուշտ եղած գանգատանաց գահացում տալու համար:

— Սօփիայէն սեպտ. 19 թուականաւ կը հեռագրեն:

Աղէքսանդր իշխանին վիէննա մեկնելու լուրը բոլորովին սուտ է. իշխանը Սօփիայէն չէ մեկնած և բնաւ ալ օտար երկիր ճամբարդելու գիտաւարութիւն չունի. իշխանին հրաժարման զրոյցներն ալ բոլորովին անտեղի են:

— Սօնիթէօր կըսէ թէ Էրէնքէօյի մէջ այգեգործական ընկերութիւն մը կազմուել է, որոնք անգամները գրեթէ ամբողջ Պանական բարձր պաշտօնատարներէ կը բաղկանան. սոյն պաշտօնատարը առիւկան ծովեղերէն վրայ ընդարձակ այգիներ ունին:

— Սօնիթէօր հետեւեալ տներադիրը կը հրատարակէ, զոր Գառնիւղցի հաճի Գարրիէլ անուն Հայ օրծարանապետ մը Մեծ Եպարգոսին մատուցած է:

«Հայտարար փաշա կը բնակիմ, ուր ասոր տարիէ ի վեր օրծարան մը բացած եմ. անցեալ շաբաթ իրիկուն իրօուն տարեկան քորս և վաթսու տարեկան քաւայրս տունս հիւր էին. կէս քիշերուան ղէմ գումար կը զարնուի, պատահանը կը բռնամ և դրան առաջ բաղմաթիւ գինւորներ և օտարկանութեան տեսուչներ տեսնելով, կը հարցնեմ թէ ինչ կուզեն, բարկութեամբ «գումար բաց կը պատասխանեն և երբ բանալէ տալ խնդիրը հասկնալ կուզեմ, դրան օտարի հարուածներ տալ կ'սկսին»:

«Դուք կը բացուի և վից օտարկանութեան տեսուչ ատանապետի մ'առաջնորդութեամբ ներս մտնելով, զիս կ'ամբաստանեն ըսելով թէ՝ անպատիւ մարդիկներ տունս պահած եմ. հակառակ իմ բողոք-

ներում, կնոջ և երեք աղկանց առականութեան կը մտնեն. որոնք բնականաբար յանկարծ արթննալով սարսափելի կերպով կը վախնան և կը մարին, ստիկանութեան տեսուչներն առանց բռն մը հօգ. ընելու, անհետկին բոլոր անկիւնները, հագուածներուն գրպանները կը խուզարկեն, անկողին տակ, շմինէի մէջ, նստարանին տակ կը նստին և բան մը չը գտնելով կը կատարին, ապա ամբողջ տան և տան կից դռնուղ խանութին մէջ խուզարկութեան կ'սկսին. բան մը չգտնելով և ալ աւելի կատարելով, կը հըրամայեն ինձ որ իրենց հետեւիմ և զիս պահականոց կը տանին, ուր ինձ շատ բաներ կը հարցնեն, որոնցմէ բնաւ տեղեկութիւն չունիմ. երբ տուն կը վերադառնամ, Ազնիւ անուն աղջիկս ծանրապէս հիւանդ կը գտնեմ, զոր կրած ստապիկ վախը պատճառած էր»:

Հաճի Գարրիէլ իւր տղերոցը օրը Մեծ Եպարգոսէն կը խնդրէ որ սոյն ստիկանութեան տեսուչները դատաւարներ կ'ընեն:

— Ալի Գէմալի փաշա, որ Եմեթիի փոխ-կառուկալ կարգաւոր է, այս շաբաթ իւր պաշտօնատեղին կուղևորի:

— Օսմ. ջրհանակրաց գլխաւոր հրամանատար Զէյնիի փաշա, որ վիէննա կը գտնուի, վերջին օրերս Ավտորիոյ կայսեր ներկայանալու պատիւն ունեցեր է:

Զօրապետն, այն սենեակը մանելով ուր կայսրը կ'ապաստէր զայն ողջունելու համար խանորհեր է, երբ կայսրն, որ խիստ յուզեալ կերևեր, անոր ըսեր է՝ «Զօրապետ, թէ և մեծ հաճոյք մ'է ինձ զձեզ ընդունել, սակայն սոյն պահուն զձեզ հօս տեսնելուս կը ցաւիմ...»

Զէյնիի փաշա այս խօսքերը լսելով, ջանացեր է վեհապետին նախաձեռնին մէջ կարգաւ թէ ինչ ըսել կուզէր:

«Այո, յարեր է կայսրը, հիմա իսկ հեռագիր մ'ընդունեցի, որ մեծ ցաւ պատճառեց ինձ. երէկ Գառն-քէօյի մեծ մօրը սակալի հրդեհի մը ճարակ գացեր է, երեք հարիւրի չափ շէնք տրեր են... և դուք հօն չէիք»:

Զօրապետն որ այս լուրը լսելու չէ իմացած եղեր, խիստ ախրեր է և կայսեր փոխաքանաց վրայ, Գառն-քիւղի ինչպէս նաեւ Կ. Պօլսոյ ջրհանակրաց վրայ աղէկութիւններ տուել է իրեն:

Զէյնիի փաշա քանի մ'օր ևս վիէննա մնալէ վերջ, ուղղակի Պօլսոյ պիտի վերադառնայ:

— Ժուրնալ տը Ս. Փեթրոպօլսկ իւր մէկ յօդուածով կը հերքէ այն լուրը թէ Ռուսիոյ իւր սահմանադիրաց վրայ զինւորական նոր պատրաստութիւններ ընելու վրայ ըլլայ և կը յարէ թէ առաւելան կաւալարութիւնը Եւրոպիոյ մէջ խաղաղութիւնը հաստատ օղակել միայն կը փափաքի:

— Ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա, որ Պէրլին կ'ընտանի, Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Հացֆէլտ կ'սկսէ հետ անտակցութիւն մ'ունենցեր է:

Պէրլինի ակմբոց մէջ զրոյց կայ թէ, Մուխթար փաշա Ռուսիոյ ներքին քա-

ղաքականութեան վերաբերեալ կարեօր պաշտօն մ'ունի Բ. Դրան կողմէն:

— Նախարարաց Ժողովը երէկ արտաքին կարգի նիստ ըրաւ Բ. Դուք, որ մինչև երեկոյ տեսց:

— Հայտարար-փաշայի երկաթուղին անձրեւէ խանգարելով և երեք կամուրջ փակուել, տեսութիւնը 3500 սակի ծախսեր և շաքեկառքը շարունակութեան մէջ դրեր է:

— Հոկանմբեր մէկին Աղէքսանդրիոյ մէջ 1 և Էնէի մէջ 5 հօգի քօլերայէն մեծեր են:

— Պիղմարը իշխանին լրագիրը՝ Ալըմաներ տիւ Նօր, կըսէ թէ Պ. Կլաւորութիւն թէ և աշխատեցաւ երկր կայսերաց զաշխակցութիւնն աւերելու, սակայն կը յուստեք որ չյաջողեցաւ:

— Սյո Թարի Կրեմէէն 20 միլիոն քաշէ տալի ձիթաիւղ դուրս զրկուել է:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղ. Ժողովը երէկ Պատրիարքարան նիստ ըրաւ ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և Առնիպետութեամբ Մաքսուտեան Սիմօն պէյի:

Ղաւթիոյ Թաղ. խորհրդոյ մէկ յայտագրէն տեղեկանալով Քաղ. Ժողովը, որ վերջին կիրակի օր խուճ մը գաւառացի աղքատներ Ղաւթիոյ Թաղ. խորհրդարանը խուճեր, և Թաղ. խորհրդոյ անգամներէն երկուքը դուրս հաներ են. կրօնական Ժողովոյ անգամներէն Ալվադեան Տ. Յովնէփ վարդապետի որ միանգամայն Ղաւթիոյ եկեղեցւոյ քարոզիչ է, և Քաղ. Ժողովոյ անգամներէն Դըրճճեան Գէորգ Էֆ. որ միանգամայն Ղաւթիոյ Թաղ. խորհրդոյ անգամներէն է, յանձնարարեց որ ինչեւ գէպը քննելով անկարգութեան հեղինակ եղող անձանց անունները Քաղ. Ժողովոյ յայտագրեն:

Երուսաղէմի վանուց անցեալ տարւոյ Հաշուեցոյցը և ներկայ տարւոյ Ելմա-ցոյցը աղքատին Պատրիարքարան հաղորդուած ըլլալով, Քաղ. Ժողովը ըստ վերջին կանոնագրի Երուսաղէմի վանուց օրհաստատեալ է Աղքատին Ժողովով, որոշեց զայն Ս. Պաղ. Ժողովոյ ներկայացնել:

Ինչպէս արդէն գրած էինք, Ներքին գործոց վաստ. նախարարին կողմէն աղքատին Պատրիարքարան տեղեկութիւն տրուած ըլլալով, թէ Հաճնի հրկիզելոց անմիջական պէտքերը հոգալու համար 140,000 դահեկանի նպաստ մը բաշխելու հրաման տրուած է Հալէպի կառավարութեան, Քաղ. Ժողովը որոշեց սոյն անօրէնութիւնը հեռագրու Հաճնի առաջնորդին հաղորդել և յանձնարարել որ Հայոց ինկած բաժինը ճշդութեամբ օտանալով, իւր նպատակին գործածելու համար պէտք եղած միջոցներն ի գործ գնէ:

Քաղ. Ժողովը նկատելով որ աղքատին կալուածոց մեծագոյն մօրը մասնաւոր անձանց վրայ կը դնուի, որով աղքատին վտանգներ և մեծ անպատեհութիւններ կրնան ծագիլ, արժան դատեց

Տնտեսական խորհրդայ միջոցաւ քննել թէ ազգային կալուածները որո՞ց վրայ կը գտնուին և թէ աւանդադասը ապահովագիր տալով են թաղական խորհրդաց և եթէ տալով չեն, ապահովագիր տալու իրաւունքն անձներէն և անմիջապէս Պատրիարքարան ղրկուել որպէս զի Մայր եկեղեցւոյ գանձարանին մէջ պահուին յառաւի տամար մը սահմանելով ուր աւանդապահներուն և եկեղեցեաց անունները նշանակուին, ազգային կալուածները ապագայ տմեն վաճառքէ զերծ պահելու համար:

Մասնաւոր մէջ հրատարակեալ ստանաւորին պատճառաւ Կիւրիին բանտարկեալ և Տիվրիկի ճանապարհին շինութեան պատճառաւ Տիվրիկ բանտարկեալ ազգայնաց կողմէն հետազոտեալ աղբարեւորներ հասած ըլլալով ի Պատրիարքարան, Գաղ. ժողովը նկատելով որ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէն ի գործ դրուած ջանքերը ցարգ ապարդիւն մնացած են, որոշեց վերստին Կայս. կառավարութեան դիմել և բանտարկելոց ազատութիւնը ձեռք բերելու համար հարկ եղած միջոցներն ի գործ դնել:

Գաղ. ժողովը առանցմէ զտա յարաբերական և թաղային խել մը խնդիրներով ալ զբաղեցաւ:

Ս. Պատրիարք Հայրը Ազգ. ժողովոյ յանձնարարութեան համեմատ Աւանդոր:

դաց իրաւասութեան խնդիրը կարգադրելու համար եկեղեցական Համագումար ժողով գումարել որոշեց եւ յաւանդեալ հինգ շաբթի օր:

Դարձեալ Ս. Պատրիարք Հօր անօրէնութեամբ Սոս, կաթողիկոսական պէրթի խնդիրն ալ Համագումար ժողովոյ նկատառութեանը պիտի ներկայացուի նոյն օրը:

Կրօնական ժողովը ալ երէկ նիստ ըրաւ և քանի մը ընթացիկ խնդիրներով զբաղեցաւ. իսկ Տնտես. խորհուրդը նիստ չկրցաւ ընել երէկ:

Վանէն Տ. Խրիմեան օրագրանի կողմէն հեռագիր մը հասաւ երէկ ի Պատրիարքարան, որոյ բառական թարգմանութիւնն է հետեւեալը.

«Մեր ստորագրութեամբ երկու նամակներու իմաստը, զոր հրատարակեց Մատիւ, մեր հակացածէն շատ տարբեր կէտեր կը պարունակեն, որոց դէմ կը բողոքեմ. նամակներու բնագրեր փութապէս ղրկեցէք. մեր ունի հեռագրեր հրատարակեցէք:

Թուական 2/10 Խրիմեան»

Ս. Պատրիարք Հայրը թէ և Գաղ. ժողովոյ նախագահեց երէկ, սակայն վերջոյն հիւանդանալով, Գաղ. ժողովոյ

ցրուելէն մէկ ժամ տառ զարտաւորեցաւ Խաղաղ իւր աւանը վերագաւառուլ:

Ազգ. ժողովոյ է. նիստը տեղի պիտի ունենայ յաւանդեալ Ուրբաթ, 23 սեպտ. ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցի Ղալաթիոյ:

Ատեանը պիտի բացուի ժամ 6 ին:

Հրաւիրեալ են Ազգ. երեսփոխանը իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալով:

Մասնաւորաւ
20 սեպտ. 1883
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՍՈՍ
ՕՐԹՈԴՈՒՅՍ

1. Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ տեղեկագիր (գանձակ):
2. Տեղեկագիր Գննիչ Յանձնախմբի ի մասին Հ. Էֆէնտի Իփէքճեանի երեսփոխական խնդրոյն:
3. Պատասխանագիր Կրօնական ժողովոյ ի մասին հարցման Յ. Գուրգէն Էֆ. ի:
4. Ընտրութիւն Ս. Աստուածատի Ազգ. ժողովոյ:

ԷԼԻՅԱՅԻ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻՐԻԻ
Գին 60 փարոյ
Կը ծախուի Մէրճան-չարչը՝ Մարգարեան և Աշճեան գրատանց մէջ, նոյնպէս Մատնու փաշա Ձինճիրճեանի գրատունը: Ղիւրուայց կերպով տատարաստուած եւ մաքուր տպագրւած քերական մ'է:

ուղեց և հետեւեալ օրն իսկ այն պարզութեամբ և այն համարձակութեամբ, զոր Անկիլիացիք իրենց գործերուն մէջ կը ցուցնեն, ընկերութեան հետ պայմանագիր ըն ստորագրեց և ճիշդ մեծ վաճառականի մը պէս, իւր սեղանատան վրայ «չէք» մը քաշելով, ստակը վրձարեց:

Ալ տմեն ինչ բախտէն կախում ունէր. ամառատան խաղաղաւէտ բնակիչներուն բաւոր յայտն ալ Միջերկրա. կանի խորը, փոթորկէն քայքայեալ շաքենաւու մը հողերուն մէջ կը հանգչէր:

Ինչ ըլլար ըլլար յաջողեալ էր:

Տիպէն կամք յայտնեց որ ամենքնին մէկտեղ երթան և որոշեցին որ բնակութիւննին Բրովանայի ծովեզերքը հաստատեն:

Եւր նաւորքն, աւանց ժամանակ կորսնցնելու, իւր Տուվրի ուղորդներուն ամենէն ընտիրները գտանց:

Լանարայի մէջ կատարելագործեալ գործիքներ շինել տուաւ, Բաովանայի տեղական իշխանութեանց ուղղեալ յանձնարարական գրեր տաւ, օւրկից վերջ պաշտիկ բանակր ճամբայ ելաւ:

Ամիս մը վերջ Բաովանայի ծովեզերքին վրայ, Թաւ. լոսի և Անգիլի մէջտեղ բնակութիւն հաստատած էին:

Գամբրա գլուխն, որու մօտ ընկղմած էր Սըթլէն, բարբոսին ամայի էր. հօն վերջերս շինուած փարօսն այն ժամանակ դեռ չկար և բնակութիւն մը գտնելու համար շատ հեռուններն երթալու էր:

Բաւական փնտաւել վերջ, ծովեզերքէն երեք մղոն հեռու, շքեղ մայրիկներով լի բլուրի մը գագաթովին վրայ մեծկակ տուն մը գտան, որ գեղիկօրէն շինուած և խիստ պարզ կերպով կահաւորեալ էր:

Իրիկունն իսկ պաւակներուն իմաց տաւաւ որ հետեւեալ օրը Հուլիսթապլ պիտի երթային. ճամբան խիստ մտազբաղ էր:

Այս անյուստալի գալուտը Հելէնի և Մաւիի մեծ սւրախութիւն պատճառեց, և թօմ աղիկանց սւրախութիւնը տեսնելով, ինք ալ իւր սովորական զուարթութիւնը գտաւ:

Ընթերթէն վերջ, ծեր նաւագը թէ լին գաւաթը ձեռք բռնած, զոր Մաւի պատրաստեւ և Հելէն բաժնէր էր, ապէս խօսիլ սկսաւ:

— Զուակներս, ծանր խնդրոյ մը վրայ ձեզ խօսեցու եմ. մեծ դիտաւորութիւն մ'ունիմ և այս դիտաւորութիւնս օրագի ինձ, նոյնչափ ալ ձեզ կը պատկանի: Եհա գործը, դիտեք թէ մարտը Անկիլա ծերունին թօմ Տիպէն կը ճանչնայ. և թէ դժուար գործողութեանց համար իրեն միայն աւանդակներ կըլլաին. արգ ահա. Լաուիլ նամակ մը, զոր ծովային ապահովագրութեան ընկերութեան մը անօրէնն ինձ ուղղած է, որու հետ արդէն մէկ քանի անգամ գործ տեսեր եմ. նոր գործ մը կաւաջարկէ ինձ, բայց այնպիսի գործ մը, որու վրայ մտածել հարկ է: Հնդկական ընկերութեան Սըթլէն անուն շաքենաւը Միջերկրական ծովուն մէջ, Յըրանայի ծովեզերքին վրայ ընկղմեւ է. ունի շաքենաւէն բան մ'աղաղակաւ յոյս չունին, ինչու որ տղմուտ տեղ մ'ընկղմած է և կը կարծուի որ աւազին մէջ բուրսովն խրած է. ապահովագրողներն իրենց կորուստին մէկ մասը հանելու համար ինձ մտածեւ են և կուղեն որոշեալ գումարի մը փութալէն, զիստ կամ չահ, նաւն ու բեւըն ինձ ձգել. պահանջանին է 4000 կիւնէ (400,000

ՄԱՍԻԹԻՔԻ ԳՈՐԾԱՅԻՆ

Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻՔԱՆԻ ԵՎ Ե. ՊԱՐՏԻՔԱՆԻ

Ե. Պ. ՊՈԼԻՍ ԲԻՅԱ ՓԱՇԱ ԽԱՆ Թ. 3

Ս. Ղ. Պարտիքանի և Ե. Պ. Պարտիքանի արդյոք հասա-
րակութեան թէ՛ այս անգամ եւրոպայէն յատկապէս բերուած ընտել
պատկերներով սիկարի թուղթ պատրաստած և իւր գործարանն աւելի ճոխա-
ցուցած է, որմէ յաճախորդք և գովաբանութիւն շատ գոյ պիտի լինին։
Պարտիքանի պատրաստ է նաեւ թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ՛ դաւաններէն,
այս ինքն եղած յանձնարարութիւնն իւր ճշգրտութեամբ և ժամանակին կատարելու։
Կեդրոնացեալին է Թիֆլիսէն իջող և օդուղի իջող վաշա խան Թ. 3. կը ծախ-
ուի բայրը ծխալաճառաց խանութները։

Մէտրիք նէգարէթի միւֆէթթիւնէրինտէն
Շիտիքի շէ ՄԻԲԱՅԷԼ ԱՇԱԽԱՆ ԷՖԷՆՏԵԼԷՐԻՆ

Սայ ու հիմմէթիւէ

մէյտանր ինթիշաքէ չըգան

ՅԱՆԱՅԷԼԱՅԱՍ ԹԻԻՐԳԱՅԷՅԷ

ՂՈՒՆ ԷԹ - ԻԻԼ - ԼՈՒՂԱԹ

նամ լուղաթ քիթապընընըն թապի ու նաշիրի

ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՆՏԱՅԷԼԱՆ

28 ինճի ճիւղի նէշը օլունտու

Էստըր մէղքիւրըն թէքմիլի 40. 45 ճիւղ թախ-
մին օլունտու իսէ տէ, հալի պուլունտուղու
լուղաթըն մանէլալըն վէ միտալէրին քէթը-
թիւտէն պու թախմիլին ետնըն վէ իշպու է-
սէրին 60 ճիւղէ ետնի 120 ֆորմաեա պալիդ
օլաճալը անլալըլտըղընտան, ապօնէ պէտէլի
աալիսի սէր վէճիւր արթի թէպալի օլունտու
արթի։

Տէրաատէթ իչին Մճ. 20 զրուշտան	75
Վիլաեաթ իչին	100
Պէշէր ճիւղին ֆիյաթը	2
Ապօնէ եաղըմագ իսթէեհէլըր Տէրաա- տէթաէ Չաքմաղըլարտա Յակոբեան խանըն- տա Ն. 13 Արամեան մտթալաաւընա միւրա- ճաթ իթմէլի արիւլէր։	

ԵԼԵԲՏԻԿԱՆ ԶԱՆԳԱԳԻՆԵՐ

Խ. ԱՃԱՌԵԱՆ

2 ոսկի վարձքով տուններու եւ վաճառանոց-
ներու մէջ ելեքարակտն զանգակներ կը կախէ.
նոյնպէս մեծ գործերու համար ուրիշ խանութ-
պաններու վերջին գնոյն 100ին 40 զեղն 4ըւլայ.
Կեդրոնացեալին է Պաղչէ գորտու, Հոմաթի
թիւ 33։
Իսկ ճիւղերն են Ստա. իոկէլէ ճառապի
թիւ 1. Ղալաթիս վոյվոտա Հաղըրըլար. Գա-
տը գիւղ իսկէլէ ճառապի թիւ 19. Բերա
Հաճորտլօ շուկան թիւ 4։

ԹՈՒՆԱՌՈՐԻՉ ԱՂԱԿԻՆ

Գրեց

ԳՐԻԳՈՐ Գ. ՍԱՐԱՅԱՆ

Յիշեալ վէպը 60 ֆորմայ է. իւրաքան-
չիւր ֆորմայ 8 երեսէ պիտի բաղկանայ,
և միւրը 8 անգամ պիտի հրատարակուի։
Մէկ ֆորմային գինն է 20 փորայ,
կեդրոնացեալին է Չաքմաղըլար հօքու-
շու թիւ 70 կաղմտունը և տետրակա.
վաճառատունը. կը գտնուի նաեւ ամեն գրա-
վաճառաց քով և կամաւըլին գլուխ ջրովա-
ճառ Պօղոս աղայի խանութը, Բերայ Գ.
Վայսի գրատունը։

ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

ԿՐՕՆԱՏԱՆ ԳԻՏԵԼԵՄՑ

Կը բաղկանայ 120 երեսէ եւ 21 գլուխներէ.
հեղինակն է Պետրոս Մ. վարդապետ Կալօկե-
ցի նախկին առաջնորդ Աղերգու. կեդրոնացե-
ալին է Արամեան տպարան ի Յակոբեան խան
թիւ 13. նաեւ կը գտնուին գրավաճառաց խա-
նութներն ի գին 5 դահեյան։

ԲԵՐՈՒԹԵՐ ԳՕԼԱՆՃԵԱՆ

Գալաթառա Գարաքէօյ ճառապիստէ թը-
րամվայ սթաթիօնու գարշըրնաա 12 նումերո-
լու բերուքեր արեւքեանը միւնէտտէտէն թէշ-
քիլ օլունտու, տիւքքանընա ռաղպէթ իտէն
միւլթէրիլէրինի հէր վեճ իլէ մէմնու իսթէ-
կինի իլան իտէր. պունտուն իլէ պէրապէրա.
պօնէ օլմագ արղուօթնաէ պուլունտալար տա-
լի էհվէն ֆիթթէ ապօնէ իտէր։

ՅԵՐ-ԻՄԲԱԳԻՐ

Պ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

Իրգա փալա խաճ թիւ 14

Ֆր.) գումար մը որ մարդը հարստութեան գրէթէ
կէսն է. Սըթէէ բամպակով բեռնաւորուած է. բայց
նաեւ 100,000 անգղիական լիւրայի (2,500,000 ֆրանք.)
ուկու, ձուլ կը պարունակէ. եթէ յաջողմը, ձեր
և ձեր արգւտց համար հարստութիւն ըսել է. հակա-
ռակ պարագայի մէջ, գուցէ կործանում. ահա ասոր
համար ձեզ հետ խորհրդակցիլ ուղեցի։

Ռօպէա ոյն անյուստալի խորհրդակցութիւնը լռելով,
ուկի զորմանք քան յուզում զգաց, գործի և մտա-
ւանդ գրամական գործերու մասին այնչափ անտարբեր
էր որ անոնց վրայ չէր մտածեր անգամ։

Պատասխան մը չգտաւ տալու, և Հիւլէնի աչքերուն
մէջ նմանօրինակ անտարբերութիւն մը կարգաց։

Գալով Ստաթի, կործեա խնդիրը չէր հասկցեր իսկ
և ամուսնոյն նայելով կը կշտանար, որ խիտ աղներն
ուշադրութեամբ և յուզմամբ մը ահանջ կախեր էր։

Տիէկօ ամենուն տեղ ինք պատասխանեց։

Ըսաւ թէ՛ առաջարկաւածը շատ չահաւէտ գործ
մ'էր և բնաւ զայն մերժելու չէր, թէ Լօնտրա երթա-
լու և մանրամասն տեղեկութիւններ առնելու էր։

Այս խօսքերն այնպիսի տախտակ մը կարտասանէր,
որ Ռօպէա զարմացաւ, զի Տիէկօ ներքնածովեան ար-
շաւանաց համար բաւ ճաշակ չէր ցուցած։

Որոշուեցաւ որ Տիէկօ Տիւնէլի հետ Լօնտրա եր-
թայ, և հետեւեալ օրն իսկ մեկնեցան։

Անոնց մեկնելէն վերջ, Հիւլէն և Ռօպէա իրենց ըզ-
գացած տպաւորութիւնները փոխանակեցին։

Երկուքն ալ տարտամ բնազդաւ մ'ունէին թէ՛ դըժ-
բախտութիւն մը իրենց գլխուն պիտի հասնէր։

Աւելի խելացութիւն կը համարէին չբաժնուիլ այն
առնէն, ուր այնչափ երջանիկ օրեր անցուցեր էին։

Բնաւ չէին փորձուեր այն հարստութենէն, զոր ու-
նեցածնուն մէկ մասը վտանգելով շահիլ պիտի փորձէ-
ին, բայց թէ և այս մասին համարիտ էին իրենք, առ-
կայն ամեն պարագայի մէջ ալ հօրերնուն կամաց ան-
առաքել չէին ուղեր։

Երեք օր վերջ Տիւնէ Տիէկօյի հետ վերադարձաւ։

Այս վերջինն ուրախութենէն ինչ ընելիքը չէր գի-
տեր, և կառքէն դեռ վաղ չիլած, Ռօպէաի պառաց
թէ ինքիքը կարգաւորած էին։

Տիւնէ թէ և աւելի հանգարա էր, բայց նա ալ շատ
գոհ կերէր։

Խելացի և յանդուգն նաւաղը Լօնտրայի մէջ Տիէ-
կօյի ձգեալ էր երկրաշտպներու և ապահովագրական
ընկերութեանց միջնորդներու հետ խօսիլ, և ինք Պի-
լինկա Կէլթի մէկ կապելային մէջ Սըթէէնի նաւաբե-
կութենէն ազատած նաւատար մը և երբորդ նաւապէտ
մը գտեր էր։

Այս անշուք գինեան մէջ, գիմացը կոյժ մը ճին (օղի)
ունենալով, մէկ իրիկուան մէջ աւելի տեղեկութիւն քա-
ղեր էր, քան թէ փեսան երեք օրուան մէջ Լօնտրայի
շքեղ դրամենեակները յաճախելով։

Երկու նաւաղները շոգենալին կացութիւնը, իրաժ
տեղին ինչ տեսակ ըլլալը և նաւուն բեռին գիրքը ար-
հետեւեան բաւերով բացատրած էին։

Երբ Տիւնէ անոնցմէ բաժնուեցաւ, համազուած էր
թէ այս գործին մէջ շահաւոր ելնելու մ'իյնաւ կար։

Հուրթութեալ վերադառնալէ տաջ գործը կապել